

6th *Virtual* Family Business Forum

Χτίζοντας πρωταθλητές στο τερέν
της οικογενειακής επιχείρησης

Πέμπτη 22 Απριλίου 2021

kpmgevents.gr

#FamilyBusinessForum

POST EVENT REPORT

6ο KPMG Family Business Forum:

Έτοιμες για την «επόμενη μέρα» οι οικογενειακές επιχειρήσεις στην Ελλάδα

Η πανδημία λειτούργησε ως καταλύτης στον μετασχηματισμό διαδικασιών και επιχειρηματικών μοντέλων, σε πληθώρα οργανισμών ανά τον κόσμο. Στις οικογενειακές επιχειρήσεις, η πανδημία αποτέλεσε έναυσμα για την επιτάχυνση διαδικασιών διαδοχής και επανακατεύθυνσης του επιχειρηματικού μοντέλου την ίδια στιγμή, ανέδειξε τους δεσμούς των οικογενειακών επιχειρήσεων με τις τοπικές κοινότητες και κοινωνίες, αλλά και την μακροπρόθεσμη (και απαλλαγμένη από το άγχος των αποτελεσμάτων τριμήνου) θεώρησή τους για θέματα στρατηγικής ως πολύτιμα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα. Αυτό ήταν ένα σημαντικό στοιχείο της έρευνας που διεξήγαγε η KPMG σε συνεργασία με το **STEP Project Global Consortium**, τα αποτελέσματα της οποίας παρουσίασε ο **Βαγγέλης Αποστολάκης**, Αντιπρόεδρος της KPMG στην Ελλάδα, στο πλαίσιο του **6ου Family Business Forum**, το οποίο φέτος πραγματοποιήθηκε ψηφιακά στις 22 Απριλίου.

Η τέχνη του οικογενειακού επιχειρείν

Εναρμονισμένες με τη διεθνή τάση είναι και οι ελληνικές επιχειρήσεις, οι οποίες εμφανίζονται να ενσωματώνουν στο DNA τους τις «πατροπαράδοτες» αξίες του οικογενειακού επιχειρείν, κάνοντας ταυτόχρονα σταθερά βήματα προς τον εκσυγχρονισμό των επιχειρηματικών μοντέλων και την εδραίωση καλών πρακτικών διακυβέρνησης. Αυτό διαπιστώθηκε από τη συζήτηση που έλαβε χώρα στο **6ο Family Business Forum** ανάμεσα στους (σε

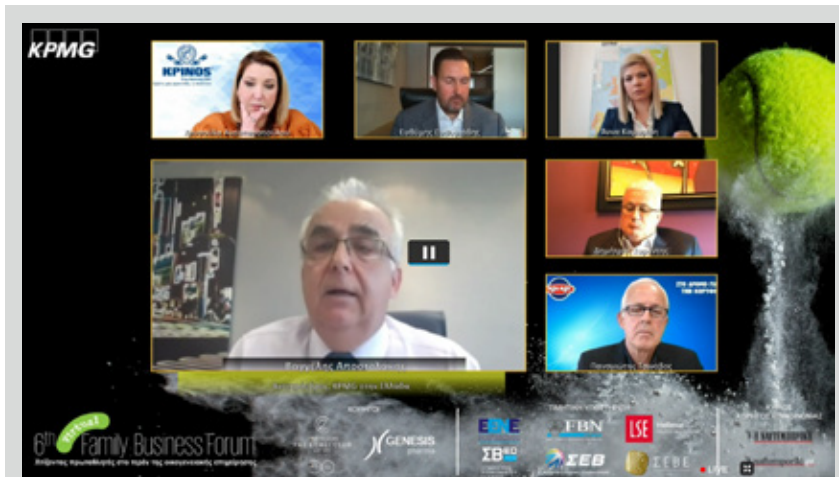
αλφαβητική σειρά) **Χρυσούλα Αναστασοπούλου**, Υπεύθυνη Μάρκετινγκ και Επικοινωνίας της ΚΡΙΝΟΣ, **Ευθύμη Ευθυμιάδη**, Αντιπρόεδρο της REDESTOS - Efthymiadis Agrotechnology Group, **Άννα Καμαρίδη**, Αντιπρόεδρο της Καμαρίδης GlobalWire, **Δημήτρη Σαράντη**, Πρόεδρο Δ.Σ. της εταιρείας «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΕΙΑ» και **Παναγιώτη Τσινάβο**, Πρόεδρο και Διευθύνοντα Σύμβουλο της εταιρείας ΚΡΙ-ΚΡΙ με τον Βαγγέλη Αποστολάκη.

Οι εκπρόσωποι των ελληνικών οικογενειακών επιχειρήσεων ανέδειξαν τις έννοιες της υψηλής ποιότητας για τα προϊόντα τους, της συνέπειας απέναντι σε εργαζόμενους, προμηθευτές και την τοπική κοινότητα, της διάθεσης για ανάληψη επιχειρηματικού ρίσκου αλλά και του πνεύματος δέσμευσης (ακόμα και αυτοθυσίας) για την

επιχείρηση, από μέρους της οικογένειας ως εγγενή ανταγωνιστικά τους πλεονεκτήματα. Την ίδια στιγμή, οι ελληνικές οικογενειακές επιχειρήσεις εμφανίζονται διατεθειμένες να απομακρυνθούν από τις συνήθεις «εθιμικές» πρακτικές λήψης αποφάσεων, προκρίνοντας τα ξεκάθαρα πλαίσια διακυβέρνησης (όπως είναι το οικογενειακό καταστατικό), τη σύσταση ανεξάρτητων επιτροπών στα διοικητικά συμβούλια, αλλά και τη βούληση να μάθουν από τα λάθη των παλαιότερων γενεών.

Το σαφές πλαίσιο διακυβέρνησης ανέδειξε η **Κατερίνα Πολυζώη**, Διευθύντρια Family Business στην KPMG στην Ελλάδα, ως μέσο και για την ελαχιστοποίηση των συγκρούσεων εντός των οικογενειών που επιχειρούν. Στην παρουσίασή της ανέλυσε τα αίτια και τις αφορμές για τις οικογενειακές συγκρούσεις και επεσήμανε πώς η υιοθέτηση δομών διακυβέρνησης ενισχύει την ανοιχτή επικοινωνία, ενδυναμώνει τους οικογενειακούς δεσμούς και συμβάλλει στην εποικοδομητική διαχείριση των συγκρούσεων.

Στον συνδυασμό του οράματος και των αξιών των αρχικών ιδρυτών της οικογενειακής επιχείρησης με το τεχνοκρατικό πνεύμα των σύγχρονων αγορών έδωσε έμφαση και ο **Δρ. Βασίλης Αποστολόπουλος**, CEO Ομίλου Ιατρικού Αθηνών, Πρόεδρος Ελληνικής Ένωσης Επιχειρηματιών (Ε.Ε.Ν.Ε) και Πρόεδρος Ελληνικού Συλλόγου Αποφοίτων του London School of Economics (HAALSE) στον εναρκτήριο χαιρετισμό του.

Ο **Βαγγέλης Αποστολάκης**, Αντιπρόεδρος της KPMG στην Ελλάδα συζητάει για την τέχνη του οικογενειακού επιχειρείν μαζί με τους (σε αλφαβητική σειρά): **Χρυσούλα Αναστασοπούλου**, Υπεύθυνη Μάρκετινγκ και Επικοινωνίας - ΚΡΙΝΟΣ, **Ευθύμη Ευθυμιάδη**, Αντιπρόεδρο - REDESTOS - Efthymiadis Agrotechnology Group, **Άννα Καμαρίδη**, Αντιπρόεδρο - Καμαρίδης GlobalWire, **Δημήτρη Σαράντη**, Πρόεδρο Δ.Σ. - «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΕΙΑ» και **Παναγιώτη Τσινάβο**, Πρόεδρο και Διευθύνοντα Σύμβουλο - ΚΡΙ-ΚΡΙ.

Ο μακροπρόθεσμος ορίζοντας των οικογενειακών επιχειρήσεων συνάδει απόλυτα με την ανάπτυξη εξαγωγικής δραστηριότητας -αυτός είναι και ένας από τους λόγους που βλέπουμε πληθώρα οικογενειακών επιχειρήσεων να αποκτούν διεθνή χαρακτήρα. Στην παρουσίαση του, ο **Μάρκος Τσόγκας**, Αναπληρωτής Καθηγητής Διεθνούς Marketing στο Πανεπιστήμιο Πειραιώς επεσήμανε ότι οι εξαγωγές απαιτούν πνεύμα καινοτομίας, διάθεση για επένδυση (και όχι ευκαιριακή προσέγγιση) και έμφαση στα ήθη των επιμέρους τοπικών αγορών, και οι οικογενειακές επιχειρήσεις διαθέτουν τα στοιχεία αυτά.

Η **Κατερίνα Πολυζώ**, Διευθύντρια Συμβουλευτικών Υπηρεσιών προς Οικογενειακές Επιχειρήσεις, KPMG στην Ελλάδα.

Από αριστερά **Ιρίνα Γκίνη**, Παραγωγός Συνεδρίων, KPMG στην Ελλάδα και από δεξιά **Dr. Claudia Binz Astrachan**, Επικεφαλής του προγράμματος Family & Business στο Lucerne University of Applied Sciences and Arts.

Για την ανάγκη θέσπισης διαδικασιών mentoring και onboarding των μελών της οικογένειας στην οικογενειακή επιχείρηση μίλησε η ερευνήτρια και ακαδημαϊκός **Claudia Binz Astrachan**. Σύμφωνα με την ίδια, πρέπει να διασφαλίζεται ότι τα μέλη της οικογένειας που εισέρχονται στην επιχείρηση διαθέτουν τις απαραίτητες γνώσεις οικονομικών και διοίκησης επιχειρήσεων, καθώς, «δεν είναι σπάνιο το φαινόμενο να συμμετέχουν στις αποφάσεις άτομα που δεν μπορούν να διαβάσουν έναν ισολογισμό». Αναφορικά δε με τις «ήπιες δεξιότητες» (soft skills) διακυβέρνησης οικογενειακών επιχειρήσεων, τόνισε ότι είναι ιδιαίτερα σημαντικό οι οικογενειακές επιχειρήσεις να μην «δαιμονοποιούν» την αποτυχία.

Και ενώ οι περισσότερες οικογενειακές επιχειρήσεις διαμορφώνουν μια πιο συγκροτημένη θεώρηση για θέματα διαδοχής, είναι γεγονός ότι, το ελληνικό φορολογικό πλαίσιο δεν βοηθά προς αυτή την κατεύθυνση. Σύμφωνα με την **Άριελ Μανίκα**, Δικηγόρος και Senior Manager στην KPMG στην Ελλάδα, η δυσχέρεια στον εκ των προτέρων υπολογισμό του φόρου στη μεταβίβαση της οικογενειακής επιχείρησης καθιστά δύσκολη την επιλογή του χρόνου μεταβίβασης.

Τα βίντεο των παρουσιάσεων είναι διαθέσιμα δωρεάν στην ψηφιακή πλατφόρμα διεξαγωγής του συνεδρίου και στο [YouTube κανάλι «KPMG Greece»](#).

ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ KPMG

Η KPMG είναι ένας παγκόσμιος οργανισμός ανεξάρτητων εταιρειών παροχής Ελεγκτικών, Φορολογικών και Συμβουλευτικών υπηρεσιών. Δραστηριοποιούμαστε σε 146 χώρες και περιοχές και για το οικονομικό έτος 2020 απασχολήσαμε περίπου 227 000 άτομα, σε εταιρείες-μέλη παγκοσμίως. Κάθε εταιρεία της KPMG είναι νομικά διακριτή και αυτοτελής οντότητα και αυτοχαρακτηρίζεται ως τέτοια. Η KPMG International Limited είναι ιδιωτική Αγγλική εταιρεία περιορισμένης ευθύνης με εγγυητικές εισφορές. Η KPMG International Limited και οι σχετικές εταιρείες με αυτή δεν παρέχουν υπηρεσίες σε πελάτες.

Ομιλητές

ΔΙΕΘΝΗΣ ΟΜΙΛΗΤΡΙΑ

● *Building Competency in Family Business*

Dr. Claudia Binz Astrachan
Επικεφαλής του προγράμματος Family & Business στο Lucerne University of Applied Sciences and Arts

ΕΙΣΑΓΩΓΗ - ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ

Βαγγέλις Αποστολάκης
Αντιπρόεδρος, KPMG στην Ελλάδα

Βασίλις Αποστολόπουλος
CEO Ομίλου Ιατρικού Αθηνών, Πρόεδρος Ελληνικής Ένωσης Επιχειρηματιών (Ε.ΕΝ.Ε), Πρόεδρος Ελληνικού Συλλόγου Αποφοίτων του London School of Economics (HAALSE)

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

● *Αναπτύσσοντας δεξιότητες πλοήγησης στα αχαρτογράφητα νερά της Διεθνούς Επιχειρηματικότητας*

Μάρκος Τσόγκας
Αν. Καθηγητής Διεθνούς Μάρκετινγκ του Τμήματος Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων, Πανεπιστήμιο Πειραιώς

● *Ο σχεδιασμός της διαδοχής στην οικογενειακή επιχείρηση – Φορολογικά Θέματα*

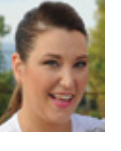
Αριέλ Μανίκα
Δικηγόρος / Διευθύντρια στον τομέα των Φορολογικών Υπηρεσιών, KPMG στην Ελλάδα

● *Συγκρούσεις στις οικογένειες που επιχειρούν: Διευρύνοντας τους ορίζοντες σε δύσβατα μονοπάτια*

Κατερίνα Πολυζώη
Διευθύντρια στον τομέα των Συμβουλευτικών Υπηρεσιών προς Οικογενειακές Επιχειρήσεις, KPMG στην Ελλάδα

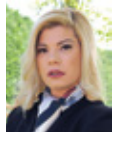
ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΠΑΝΕΛ*

Χρύσα Αναστασοπούλου
Υπεύθυνη Marketing και Επικοινωνίας, KRINOS

Ευθύμιος Ευθυμιάδης
Αντιπρόεδρος της REDESTOS - Efthymiadis Agrotechnology Group

Άννα Καμαρίδη
Αντιπρόεδρος, Καμαρίδης GlobalWire

Δημήτρης Σαράντης
Πρόεδρος Δ.Σ. Ελληνικά Γαλακτοκομεία

Παναγιώτης Τσινάβος
Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος, ΚΡΗΚΡΙ

Το forum σε αριθμούς

Φωτοστιγμιότυπα

Ευχαριστούμε τους χορηγούς και τις εταιρείες που συμμετείχαν

KPMG

ΑΘΗΝΑ

Στρατηγού Τόμπρα 3
153 42 Αγία Παρασκευή
Τηλ.: +30 210 6062100
Fax: +30 210 6062111

Λεωφόρος Μεσογείων 400B
153 42 Αγία Παρασκευή
Τηλ.: +30 211 1815600

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Αγίας Αναστασίας & Λαέρτου
Philippos Business Center
Τ.Θ. 8405, 57001 Θέρμη
Τηλ.: +30 2310 55 09 96
Fax: +30 2310 54 36 70

e-mail: info@kpmg.gr

[kpmg.com/gr](https://www.kpmg.com/gr)

[kpmg.com/socialmedia](https://www.kpmg.com/socialmedia)

© 2021 KPMG Σύμβουλοι Μονοπρόσωπη Α.Ε., Ελληνική Ανώνυμη Εταιρεία και μέλος του διεθνούς οργανισμού ανεξάρτητων εταιρειών-μελών της KPMG συνδεδεμένων με την KPMG International Limited, ιδιωτική Αγγλική εταιρεία περιορισμένης ευθύνης με εγγυητικές εισφορές. Με την επιφύλαξη κάθε δικαιώματος.

Οι πληροφορίες που περιέχονται στο παρόν είναι γενικής φύσης και δεν προορίζονται να αντιμετωπίσουν τις περιστάσεις οποιουδήποτε συγκεκριμένου ατόμου ή οντότητας. Παρόλο που καταβάλλουμε κάθε δυνατή προσπάθεια να παρέχουμε ακριβείς και έγκαιρες πληροφορίες, δεν μπορούμε να εγγυηθούμε ότι αυτές οι πληροφορίες είναι ακριβείς την ημερομηνία παραλαβής τους ή ότι θα συνεχίσουν να είναι ακριβείς στο μέλλον. Κανένας δεν πρέπει να ενεργεί βάσει αυτών των πληροφοριών χωρίς κατάλληλη επαγγελματική συμβουλή και χωρίς ενδελεχή εξέταση της συγκεκριμένης κατάστασης.

Το όνομα και το λογότυπο της KPMG είναι εμπορικά σήματα που χρησιμοποιούνται με άδεια του διεθνούς οργανισμού της KPMG από τις ανεξάρτητες εταιρείες-μέλη.